

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

קב:

עין משפט גד מצוה

כא דמי פיי מהלכות
מהלכות אכרית
הלכה כד:
בב מ"י פ"ב מהל'
בכורות הלכה ד:
בב מ"י פ"א מהל'
הרומה ל"ב ג:
ד מ"י פ"י מהלכות
מהלכות אכרית הלכה
כב:

מוסף רש"י

פרי אהא מביא.
בכורות כתיב מלאשית
ל פ"י ופ"י א"י.
הביא ענבים. למוטה.
ורדן מן. ש"ל.
למנוח לומר תביא.
אשר תביא מלוק. מל
מקום (פ"ט). הרומה ידך
אלו בכורים. דמתי.
טו י'. ולקח היתן
הטעם מן (פסחים י"ג).
דכתיב הנה מקום דכתיב
(דברים י"ז) ושמע טעם
והלכה והנה אשמעתי
עשה הנה אשמעתי.
אשר תביא ללחמן ענבין.
ועשית מן חמץ (בבכות
כ"ח ופ"ט פסויות). ר"א
מתיב קרן והומיה.
לכות מתיב כעג. ור'
ירושע פ"ט. דרשה
ענבין הוא ופ"י שס'
הומיה לל עליו ופ"י
פ"י היתן למשקה אלא
זמין וענבים ללד (פ"ט).
דון מינה ומינה. כל
דון שמה ללד מחבירי
בכירה שיה או היתק'
הי ללד מתיב כל דכתי'
(בכורים פ"א ובכ"י יבמות
ו"ב ו"ג ב"ה). מלמד
שקויה של דבר למתי'
מחבירי אף ללד דכתי'
ללד מתיב (פסויות טו).
ובכ"י פסויות א"ה. דון
מינה ואוקי באחריה.
דון עיקר הדבר ללד
מחבירי. אלא לשאר דכתי'
שמה מלא דתי מתיב
ב וואה יסל ללד
מתיב ויה. דבר מלמד.
איך לרין ללד מחבירי.
שמהיה מתיב ואל
שמהיה מחבירי (פ"ט)
טו ובכ"י ובכ"י א"ה.
ללד לשאר שמהיה משם
הבאנו ללד עשימהיה
אין מחבירי שאר דכתי'
הפסויות טו (פסויות
א"ה). מלד דכתיב מחבירי
א"ה ללד לרין מתיב
אחל (בכ"י פ"ט טו). אין
אחל מתיב את הארבעים
ז"י. גבי משקן קחי
מקום מתיב וקאמר
אין מן מתיב קחין
משקן אלא אלו ללד.
אין מן מתיב מתיב של
ללד. מתיב דכתיב של
דכתיב אלא אלא טל
(פסויות כ"ד).

ליבתוב בשרצים וליהו הגך ב'ו. וזמה הזד חד מכליהו לא אחי דחמך מכליהו לא אחי שלא היה להם שעת הטעם והזב נמי לא אחי מכליהו שכן לא הותרו מכללן אך קשה דמימי נבלה מכליהו ושמה לא הייתי אומר לענין עומת נבלה עוף טהור לא ואע"ג דהאקיס אכילה לא יאכל לטמאה נהו ד**היבא** דלאו איסור הבא מא"י נפ"ל. וא"ת כתיב מציט מליו דמדש שציעית איסור הבא מליו ואי עכל הא יליף הלול הלול מתרומה כסוף אלו הן הנשרפין (פסויות ד' פ"ד). ותרומה ילפינן מבכורים ובקמך משמע דלרין למינף כמה הגד ואי כלאים נמי לא כתיב כהו אכילה והקדש נמי לא כתיב כהו אכילה וזו דא"ת למינף משא מטא מתרומה וז"ל דללאים כתיב דאע"ג דלא כתיב כהו אכילה כנראה היא עלא אסרה מורה אלא כתיב אכילתו וזו דפריך אלא חלש אכילה כתיב כהו נבלו הכי י"מ למינף אלא כיון דכתיב כהו נבלה אכילה פריך מינה ור"י שמואל היה אומר גבי חלש שהמחה אי לא היה כתיב אכילה הוה מייבין כיון ששאל גוף החלב וכן חמץ אלא שנמות אלא משקה היואל מכלאים אפילו לא כתיב כהו אכילה כמאן דכתיב כהו דמי שאין זה גוף הפרי ומה שפירש בקונטרס דלוהו קרי איסור הבא מליו לבר מהקדש אי אפשר לומר כן אלא אכלאים קאמר כדפירשמי שאין זה איסור הבא מליו ע"י מעשה דהו זרעה נאשרין הכלאים וגם העבירה היה נשעת זרעה וא"ת ושציעית הכי אחי מכליהו דלית כהו לאו ושציעית עשה כלה למיה מן השדה כ"י וז"ל דילפינן מטומאת שרצים דלא שייך כהו לאו:

הביא ענבים ורדן ב'ו. אע"ג דשמה ככלל אכילה בענינים ויחיס לענין הנבלה מבכורים לא כתיב אכילה דתהו שמה ככלל ד' פרי: **מה** לתרומתן שכן חייב עליה מיתה וחומש. לרבי דאמר כסנהדרין (דף פ"ג). הויד כמעילה כמיתה ע"כ לאו אהקדש כתיב לעיל כדפי' בקונט' דהא כהקדש נמי איכא מיתה וחומש לרבי: **אלא** אי מתירימה וחד שהגך ב'ו. פ"י מנבלה ובכורים או תרומה או משרצים ובכורים או תרומה אלא כמו שפי' בקונטרס חמץ ובכורים לא תרומה אפי"ו שאר מינין. ואם תאמר אכתי אימא דוקא שעת מינה שבתוכים נהגים כהו ויין פסחים מנלן וי"ל כיון דהויא אפילו כמילי דרנכן היא ככולהו:

שרצים איסור אכילתם כעדשה כעומתן דמי ר' יוסי בר' חנינא והגדלת בין הכהמה הטעורה לטמאה ור"י פתח הכתוב בלמילה וסיים בעומתה לומר לך מה עומתה כעדשה אף אכילה כעדשה כמעילה כפרק קדשי מזבח (דף ט"ו): הילכך אי לא כתיב מימיו בגופיהו ויליף מהגך ה"א לא מחייב אמיחיובין כפחות מכוס: **מה** לשרצים. דין הוא שיהא מימיו שלהן כמותן: **שכן עומתאסן**. ואיסורין כמשהו: **החדש**. קודם שקרב העומר ועשה שכן מן השעורים: **והשציעית**. משקן היואלין מהן נהגת כהן שציעית וחייבין כציעור כמותן: **מהגך**. חלב וחמץ ונבלה: **שכן איסור הבא מליו**. ומינה למילף מתייבו עכל ומדש ושציעית וכלאי הכרה אכל הקדש לא אחי מתייבו: **בכורים**. אין איסורין כה מליו ע"י שפירשין הן קדושים: **פרי**. מרלשית כל פרי (דברים טו): **פביא**. אשר תביא מלרנך דהוה ליה למיכתב אשר מלרנך: **בכורים עטוין קרייה**. ארמי אובד אני (ס"ט): **והטפה**. על הרלפה והנחתו לפני ה': **מה לתרומה ובכורים שכן חייבים עליהן מוסה**. כמזל ומומש כשגוג' וכי פרכת מה לתרומה שכן חייבין עליה מיתה ומומש ליכא למימד ככורים ויכמו: **מפרומה ודו מהגך**. חמץ או נבלה דכי פרכת מה לתרומה שכן מימה נבלה מיתה מה לנבלה שכן איסור הבא מליו תרומה מותב ומזר הדין הגד השוה שבהן שאסורין הן עלמן ומשקין היואלין מהן כמותן אף אי אכילת אלו: **סיוטיות**. ענינים הנמאלין כנפנים צימות המורף שאין ממכשלין לעולם ועושין מהן אומן: **ושאר כל מיני פירות**. חוץ מענינים ויחיס שרנך ככך: **מסיב קרן** וחומש. אלא כאלן כשגוג: **כמלי קמיפלגי**. והאלי דילפינן תרומה מבכורים למשקין היואלין מהן כמותן: **דון מינה ומינה**. ככל גזירות שוה וכן אב שבתורה שאנו למדים דבר מחבירי או דיינין ליה וגמרינן ליה לכל מילי או דון מינה מה שאנו לרין לו ואוקי באתרה למילי אחריתא דמיפרשי בגופיה קמיפלגי: **בכורים**. מציאין מכל שצעת המינין: **אף פרום נמי**. שפירשיה צפירות כיון מתיב ומפוחים כיון דמתיבמה נהגת כפרי אף על גב דלמיה נהגת כמשקין שלהן אלא כתיב ויזהר ככלד הגך משקין כיון דמפירות תרומה אמו הכי הן כתרומה. והאי דון מינה ומינה לאו דוקא קאמר דהא מתיב ותיפוחים גופייהו אין תרומתן הוה דקאמרינן כיון דכתיב דאורייתא הוה גמרי לו מבכורים למשקין היואלין מהן כמותן הכי נמי רנן כדדיהו כעשן דאורייתא תקון: **ורבי יהושע סבר**. אי נמי ג' הוא דאורייתא לא היוין משקין היואלין מהן כמותן דלית לן דון מינה (א) א' ומינה ואוקי באתרה דון מינה למה שהיא רכיכה ללמד הימנה דהיינו שיהו המשקין ממנה כמותה ומו' לא מדון מינה אלא העמד אותה בתקומה: **פירוש ויזהר**. כתיב כה ודכריס י' ולא שאר משקין והגך משקין דנהגו כהו תרומה הוא דילפינן מבכורים דאם קרא עליהן שם תרומה קודם שרנך **משקה**. לנמי משמע אפילו הכי ורנן לך כדכריסין ועומדן אפילו ענינים נמי לא דהא אמרן פרי אמה מציא וזי אמה מציא משקה: **רבי יהושע היא דאמר**. גבי תרומה לא קדשי דלית ליה דון מינה ואוקי באתרה וכוין מתקריה דרן גמר לבכורים מינה דהא דרבי רחמנא כהו תביא ויחיס וענינים הוא דרבי: **אין סופגין**. משום משקה הבא מפירות עללה: **רבי יהושע היא דאמר**. בתרומה לא מתקרי ואתו בכורים גמרי מתרומה כהקדש דאיקרו תרומה ואחיא עללה וגמר מבכורים מגזירה שזו: **מרתקא**

תורה אור השלם

1. ולקחה מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר י' אדמה נתן לך השנה כטבא והלכת אל הקיום אשר יבחר י' אדמה לשכן שמו שש' דברים טו ב
2. לא תוכל לאכל בשעריך מעשר דרנך וחירשי ויצרך ובכתיב בדרך ובאין וכל בדרך אשר תרד ויתרדך ותרומת י' דברים י"ב

גאיון הש"ס

ג"ב דאיתקא לבכורים. ע"י ממות דף טו ע"א מוס' ד"ה לנס:

הנהגות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ור' יהושע סבר ור' דלית לן דון מינה ומינה. מל' ומינה ומתק:

הנהגות מנה"ב

רנשבורג

(א) רש"י ד"ה ור' יהושע סבר ור' דלית לן דון מינה ומינה. מל' ומינה ומתק: